

การประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์

The Assessment of the Project to Academic Services to Society of
Mahachaipittayakhom School Kalasin Secondary Educational Service
Area Office

ฉวีวรรณ จันทระสา¹, สายฟ้า หาสีสุข², อิศระพล ปิ่นขจร³

Saveewan Chansa-at¹, Saifa Haseesuk², Issaraphon Pinkajorn³

Received: 7 February 2024, Revised: 6 November 2024, Accepted: 8 November 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ 2) ประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน รวมจำนวน 133 คน ได้มาจากการวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามประเมินโครงการ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 2) แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) ผลการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การประเมิน;การประเมินโครงการ; การบริการวิชาการแก่สังคม

Abstract

This research aims to report the results of 1) evaluate the academic service project for society of mahachaiphitthayakhom school. kalasin secondary educational service area office 2) evaluate satisfaction with the academic service project for society of mahachaiphitthayakhom school. kalasin secondary educational service area office. the sample group a total of 133 people, consisting of teachers, educational personnel and students. were obtained by stratified random sampling. the research instrument was a questionnaire to assess satisfaction. the values of the project assessment questionnaire the confidence was 0.95 questionnaire correspondence the confidence was 0.96, and the power to discriminate each item was between 0.56-0.88. the statistics used in the quantitative data analysis including percentage, mean, standard deviation.

The results showed that 1) evaluation results of the academic services to society project of mahachai phitthayakhom school kalasin secondary educational service area office overall, it is at the highest level. and 2) the results of the evaluation of satisfaction with the academic service project for society of mahachai phitthayakhom school. the kalasin secondary educational service area office is at the highest level.

Keyword : Evaluation;Project evaluation;Academic services

¹ ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนมหาชัยพิทยาคม อีเมลล์ saveewan@gmail.com

¹ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมหาชัยพิทยาคม อีเมลล์ sky.saifa20@gmail.com

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาชัยพิทยาคม อีเมลล์ jack.narak@hotmail.co.th.

บทนำ

การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

โครงการ เป็นลักษณะเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อเสริมการดำเนินงานในสภาพปกติ โดยมีจุดหมายเป้าหมาย กิจกรรม และระยะเวลาสิ้นสุดที่แน่นอน และจะไม่ทำซ้ำซ้อนอีก ซึ่งอาจยกเว้นถ้ามีการปรับให้ต่างจากเดิม ซึ่งโครงการไม่ใช่งานประจำตามปกติที่มีลักษณะเป็นโปรแกรมที่กำหนดไว้ตลอด แต่จะช่วยเหลืองานปกติให้บรรลุจุดหมายได้ (พิสนุ พงศ์ศรี, 2553) มีความสำคัญช่วยให้ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนโครงการ ตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการตลอดจนตรวจสอบความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความชัดเจน ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการ ช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จ และความล้มเหลวของโครงการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะดำเนินโครงการในช่วงต่อไปหรือไม่ จะยกเลิกหรือขยายการดำเนินโครงการต่อไป ช่วยให้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการว่าเป็นอย่างไร และเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติโครงการ เพราะการประเมินโครงการด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย และนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สมคิด พรหมจ้อย, 2552)

การบริการวิชาการแก่สังคม เป็นกิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือเป็นการบริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) เพื่อเป็นการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา โดยการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่เป็นผู้ให้บริการและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับบริการทางการศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องมีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ชัดเจน จะต้องมุ่งเน้นกระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด มีแผนระยะยาวที่ใช้เป็นแนวทางยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาที่ตลอดจนมีความจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ชัดเจน เหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีหลักการ แนวคิด และ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) โดยจะต้องอาศัยผู้บริหารและครูที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งคุณสมบัติของผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูจะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญๆ ได้แก่ คุณสมบัติด้านความรู้รอบรู้ในงานที่รับผิดชอบและความรู้ทั่วไป คุณสมบัติด้านทักษะในการทำงานทั้งทางด้านการคิด ด้านเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านการสื่อสาร คุณสมบัติด้านเจตคติต่องานและเพื่อนร่วมงาน คุณสมบัติด้านความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม สุจริตและเที่ยงธรรม นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้นำทางวิชาการของครูประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ บุคลิกภาพในทางบวกกับผู้อื่น ความสามารถในการเชื่อมโยงบุคคลและงานในกลุ่มและความสามารถในการเกี่ยวกับการออกแบบงานและสร้างสรรค์งานใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ (ไพฑูริย์สินลาร์ตัน, 2557)

เป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ มุ่งเป้าไปที่การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ สมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมแบบพลวัตในยุคศตวรรษที่ 21 ทั้งในเรื่องของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเกิดโรคอุบัติใหม่ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สวนทางกับความทันสมัยของเทคโนโลยี ความล้าหลังทางนวัตกรรม การขาดนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้นักเรียนขาดศักยภาพทางการคิด ทั้งทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการต่อยอดองค์ความรู้ด้านต่างๆ ทั้งการแก้ปัญหา ตัดสินใจ รวมไปถึงความคิดสร้างสรรค์ในการริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์, 2565)

โรงเรียนมหาชัยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมุ่งเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จึงได้จัดโครงการบริการวิชาการสังคมในรูปแบบการจัดการทดสอบวัดความรู้เพื่อให้ผู้ที่สนใจสมัครร่วมทดสอบ เพื่อตรวจสอบความรู้เป็นข้อสนเทศในการนำไปพัฒนาความรู้ความสามารถในการเรียนรู้และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และจากการดำเนินโครงการต่างๆ พบว่า ยังขาดข้อมูลสะท้อนกลับจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนาการดำเนินโครงการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (โรงเรียนมหาชัยพิทยาคม, 2566) จึงได้มีการจัดและดำเนินการประเมินโครงการประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาชัยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบซีบี (CIPP Model) ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง และได้แนวทางในการพัฒนางานของสถานศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือตอนบน ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งหมด 160 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 26 คน และนักเรียน จำนวน 107 คน รวมทั้งหมด 133 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด กับตารางสำเร็จรูปของเคจซีเมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และคำนวณหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยใช้สูตร (Taro Yamane, 1973) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินรูปแบบซีปป์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2544), ทิศนา ขัมมณี (2546), เชาวน์ อินโย (2553) และ Stufflebeam และ Daniel (2003) ได้องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation: C) 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation: P)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคเหนือ

4. ระยะเวลาในการดำเนินการ

ปีการศึกษา 2566

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยการสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถามประเมินโครงการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รวมทั้งหมด 160 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 26 คน และนักเรียน จำนวน 107 คน รวมทั้งหมด 133 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด กับตารางสำเร็จรูปของ เคจซีมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และคำนวณหาค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random sampling) โดยใช้สูตร (Taro Yamane, 1973) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไศยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นดิน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.60-0.88 ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามประเมินโครงการจากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

1.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามประเมินโครงการ

1.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ประเด็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีค่า 0.60-1.00 พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80-1.00

1.4 ผู้ประเมินปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินโครงการไปทดลอง (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นดิน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน นักเรียน จำนวน 15 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20-1.00 มาคำนวณหาความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.60-0.88

1.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามประเมินโครงการ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไศยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพื้นดิน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนี

ความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56-0.88 ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

2.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ประเด็นค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีค่า 0.60-1.00 พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80-1.00

2.4 ผู้ประเมินปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปทดลอง (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 15 คน และนักเรียน จำนวน 15 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20-1.00 มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.96 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56-0.88

2.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไศยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ในปีการศึกษา 2566

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประเมินโครงการและแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้ กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี ประเมินหลังจากเข้าร่วมโครงการ จำนวน 133 ฉบับ

3. ผู้วิจัยรับแบบประเมินคืนด้วยตนเอง และได้รับกลับคืนมาจำนวน 133 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามประเมิน

5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ในตอนต้นที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความคิดเห็น/ความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 ข้อเสนอแนะ โดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นตารางแล้วนำเสนอความเรียงท้ายตาราง

ผลการวิจัย

1. การประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาการสสินธุ์ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาการสสินธุ์โดยรวมรายด้าน

โครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาการสสินธุ์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านบริบท	4.60	0.50	มากที่สุด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.55	0.55	มากที่สุด
3. ด้านกระบวนการ	4.65	0.46	มากที่สุด
4. ด้านผลผลิต	4.85	0.45	มากที่สุด
โดยรวม	4.66	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 การประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาการสสินธุ์ โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นราย

ด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน ผลผลิต ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.45) ด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.46) ด้านบริบท ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) และด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

2. การประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพินิจ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพินิจ โดยรวมรายด้าน

ความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคพินิจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.56	0.57	มากที่สุด
2. ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร	4.74	0.45	มากที่สุด
3. ด้านเครือข่ายความร่วมมือ	4.65	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.65	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 การประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพินิจโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.45) ด้านเครือข่ายความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.51) และด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคพินิจ โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริการวิชาการแก่สังคมซึ่งเป็นกิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือเป็นการบริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) เพื่อเป็นการพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา โดยการพัฒนากิจการศึกษาศึกษาของสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่เป็นผู้ให้บริการและสอดคล้องกับความสามารถของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับบริการทางการศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องมีการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม มีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่ชัดเจน จะต้องมุ่งเน้น

กระบวนการสร้างคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด มีแผนระยะยาวที่ใช้เป็นแนวทางยกระดับคุณภาพของการศึกษาของสถานศึกษาที่ตลอดจนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ชัดเจน เหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่สำคัญ เป็นไปตามทิศทางที่กำหนดซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จะต้องอาศัยกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการประเมินโครงการโดยรูปแบบจำลอง CIPP (CIPP Model) ที่ประกอบด้วย 1) การประเมินบริบท 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น 3) การประเมินกระบวนการ และ 4) การประเมินผลผลิต (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544; ทิศนา แคมมณี, 2546; Stufflebeam และ Daniel, 2003) นำมาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อโครงการเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลนำไปเป็นข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการต่อไปในอนาคต ดังที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้เสนอว่า การศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศ จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาศูนย์การศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เท่าเทียม และจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของมินา เนียนนคร และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2563) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินโครงการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธิตา ชนะเทพ ภาณุวิชญ์ ทาวงษ์ยศ และสายฟ้า หาสีสุข (2565) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไศยพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสกลนคร โดยรวมรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับโครงการบริการวิชาการแก่สังคมและมีการศึกษาบริบทของโรงเรียนมหาไศยพิทยาคม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสอดคล้องกับไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (2557) ได้เสนอว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งคุณสมบัติของผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพของครูจะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญๆ ได้แก่ คุณสมบัติด้านความรู้ในงานที่รับผิดชอบและความรู้ทั่วไป คุณสมบัติด้านทักษะในการทำงานทั้งทางด้านความคิด ด้านเทคนิคด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านการสื่อสาร คุณสมบัติด้านเจตคติต่องานและเพื่อนร่วมงาน คุณสมบัติด้านความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม สุจริตและเที่ยงธรรม นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้นำทางวิชาการของครูประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์

บุคลิกภาพในทางบวกกับผู้อื่น ความสามารถในการเชื่อมโยงบุคคลและงานในกลุ่มและความสามารถในการ
ที่เกี่ยวกับการออกแบบงานและสร้างสรรค์งานใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับ
งานวิจัยของเอกชัย ศรีวิไล (2560) ได้ศึกษาการประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนาร่อง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีความ
พึงพอใจเกี่ยวกับโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสีสุข
และธินิดา พิลาล้ำ (2564) ได้ประเมินโครงการเรื่อง การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียน
บ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการประเมินพบว่า ความพึง
พอใจที่มีต่อโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ผลการประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสุรินทร์ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏว่ามี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การประเมินโครงการในด้านปัจจัยเบื้องต้น เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วย
สนับสนุนให้โครงการประสบความสำเร็จตามความวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นก่อน
ดำเนินโครงการว่าจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดมีความพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกหรือสนับสนุน
โครงการที่เกิดขึ้นหรือไม่อย่างไร ตลอดจนเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนกิจกรรมของโครงการให้รัดกุมและ
ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้โครงการเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนชุมชน และสังคมมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหาร
สถานศึกษา ควรมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติอย่างชัดเจนและขับเคลื่อนโครงการบริการวิชาการแก่สังคม
อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการประเมินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของโรงเรียนมหาไชยพิทยาคม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคสุรินทร์ ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า มีอันดับค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นปรากฏ
ว่ามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดควรมีการนำข้อมูลด้านดังกล่าวมาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและดำเนินการ
ประเมินด้านอื่นๆ เป็นการเฉพาะก่อนลงมือดำเนินโครงการในขั้นตอนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวาน
กราฟฟิค จำกัด.

เขาว์ อินโย. (2553). *การประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แคมมณี. (2546). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- พรธิตา ชนะเทพ ภาณุวิชญ์ ทาวงษ์ยศ และสายฟ้า หาสีสุข. (2565). การประเมินโครงการเสริมสร้างจิตอาสาเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 2(2), 24-31.
- พิชญ์ พงศ์ศรี. (2553). *เทคนิควิธีการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธา.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). *เพื่อการเป็นผู้นำของการครุศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มินา เนียมนคร และภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2563). การประเมินโครงการ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านร่มเกล้า 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร*, 5(9), 46-59.
- โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. ภาพสลิษฐ์: โรงเรียนมหาไชยพิทยาคม.
- สมคิด พรหมบุญ. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายฟ้า หาสีสุข และธินดา พิลาล้ำ. (2564). การประเมินโครงการโรงเรียนคุณธรรมของโรงเรียนบ้านเมืองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 2(1), 21-31.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสลิษฐ์. (2565). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. ภาพสลิษฐ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสลิษฐ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เอกชัย ศรีวิไล. (2560). *การประเมินโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โรงเรียนนำร่องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยใช้รูปแบบประเมิน 360 องศา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Stufflebeam and Daniel. (2003). The CIPP model for evaluation. In D.L. Stufflebeam, G. F. Madaus, & T. Kellaghan, (Eds.), *Evaluation models* (2nded.), (Chapter 16). Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.